

[Bilingual record – English below]
 Filed by fax to 02-6292521 on June 17, 2020

בבית המשפט המחוזי ירושלים

ת"פ 67104-01-20

בעניין:

דר' יוסף צרניק, Human Rights Alert NGO

מבקש העיון

הצדדים בתיק:

מדינת ישראל

התובעת

נ'

1. בנימין נתניהו

2. שאול אלוביץ'

3. איריס אלוביץ'

4. ארנון מוזס

הנאשמים

בקשה להבהרה והנמקה בעניין החלטה מיום 14 ביוני, 2020 (בקשה 41)

מבקש העיון, דר' יוסף צרניק, מגיש בזאת את הבקשה להבהרה והנמקה שבנידון:

1. המבקש, שאינו עורך דין ואינו משפטן, הגיש את בקשת העיון (מס' 41), בעניין החלטות בתיק דנן, שאינן אסורות בפרסום. המבקש טען, שרוב ההחלטות בתיק דנן, הרשום כתיק שאינו חסוי, "פתוח לציבור", לא התפרסמו במערכת נט-המשפט - גישת הציבור. בקשת העיון סיפקה הצדקה הן בחיקוק והן בהלכה המחייבת.

תקנה 2(ב) לתקנות בתי המשפט ובתי הדין לעבודה (עיון בתיקים), התשס"ג-2003, אומרת:

"כל אדם רשאי לעיין בהחלטות שאינן אסורות בפרסום על פי דין".

פסקה 6 לפסק דינה של הנשיאה דורית ביניש, בג"ץ 5917/97 האגודה לזכויות האזרח נ שר המשפטים (2009), [פורסם בנבו], מוסיפה ומפרשת:

"תקנה 2(ב) מרחיבה את זכות העיון של הציבור ללא כל צורך בהגשת בקשה לבית המשפט, אולם זאת רק לגבי החלטות של בית המשפט, ורק לגבי אלה שאינן אסורות לפרסום על פי דין. התקנה קובעת כך:

"2. (ב) כל אדם רשאי לעיין בהחלטות שאינן אסורות לפרסום על

פי דין."

חלוף הזמן הביא עמו גם שינוי מהותי בכל הנוגע לפרסום פסקי דין והחלטות של בתי המשפט כמו גם לנגישות אליהם, וכיום מתפרסמים רוב פסקי הדין וההחלטות של בתי המשפט השונים באתר האינטרנט של הרשות השופטת, כך שהם פתוחים לעיונו של כל אדם באופן שוטף, בכפוף למגבלות הדין. " [קו תחתון הוסף - יצ]

2. מבקש העיון גם ציין בבקשתו, שההלכה המחייבת, שבפסקה 17 לפסק דינה של הנשיאה ביניש בתיק האגודה לזכויות האזרח נ שר המשפטים הנ"ל, הכריזה על זכות העיון כזכות שמעמדה הוא של נורמה חוקתית, ועל חשיבותה המרובה לאמון הציבור בבית המשפט ובעשיית הצדק ובירור האמת:

" עקרון פומביות הדין הוא עקרון יסוד של כל משטר דמוקרטי. הוא בעל מעמד חוקתי על-חוקי בשיטתנו המשפטית, ועל חשיבותו ומרכזיותו אין חולק... בשמירתו של עקרון פומביות הדין "טמונה, כידוע, אחת הערובות העיקריות לתקינותו של ההליך המשפטי, הן בתחום עשיית הצדק ובירור האמת, הלכה למעשה, והן בתחום מראית פני הצדק קבל עם ועדה... " (דברי השופט מצא בע"פ 353/88 וילנר נ' מדינת ישראל, פ"ד מה(2) 444, 450 והאסמכתאות שם (1991) (להלן: עניין וילנר)). "פומביות הדין היא מעיקרי היסוד של עשיית משפט צדק" (דברי השופט צ' ברנזון בע"א 550/75 מורלי נ' בגון, פ"ד ל(2) 309, 314-315 (1976)). דיון פומבי מהווה סימן היכר לשיטה משפטית בחברה דמוקרטית, הפותחת את שעריה ומזמינה את כלל הציבור להיחשף לפעולותיה, ללמוד אותן, להעריך אותן ולהעבירן תחת שבט הביקורת (ראו בש"פ 2484/05 פרי נ' מדינת ישראל ([פורסם בנבו], 18.7.2005)). עקרון פומביות הדין נועד להבטיח, כי המידע על אודות ההתרחשויות באולם בית המשפט ועל אודות פעולותיה של הרשות השופטת יהיה גלוי לציבור ויאפשר שקיפות, פתיחות וביקורת ציבורית. לפיכך, יש לראות בעקרון פומביות הדין תנאי הכרחי לתקינותה של מערכת המשפט כולה ולהבטחתו של אמון הציבור בה, ומכאן החשיבות שיש לייחס לאופן מימושו הלכה למעשה (ראו גם בג"ץ 258/07 ח"כ זהבה גלאון נ' ועדת הבדיקה הממשלתית לבדיקת אירועי המערכה בלבנון ([פורסם בנבו], 6.2.2007), בפסקאות 6-7 לחוות דעתי (להלן: עניין גלאון)).

3. החלטת בית המשפט מיום 14 ליוני, 2020, בבקשה 41 שבנידון, מאשרת את טענת מבקש העיון, שגישת הציבור במערכת נט-המשפט נמנעת ביחס לרוב ההחלטות בתיק זה. יחד עם זאת, ההחלטה דחתה את בקשת העיון, בהנמקה, האומרת בעיקרה:

"על הליך משפטי, ובכלל זה ההליך המתנהל בתיק הנוכחי, חל הכלל בדבר "פומביות הדין", המעוגן בסעיף 3 לחוק-יסוד: השפיטה, ומכוחו רשאים המבקשים ואחרים לעיין בהחלטות בית המשפט, אשר מתפרסמות לציבור מעת לעת. עם זאת יש להבדיל בין החלטות מהותיות, שבעניינן קיימת חובת פרסום, לבין החלטה טכנית, שברגיל מוצאת בפתקית, ושבעניינה אין חובת פרסום."

4. סעיף 3 לחוק-יסוד: השפיטה, אומר:

“בית המשפט ידון בפומבי, זולת אם נקבע אחרת בחוק, או אם בית המשפט הורה אחרת לפי חוק.”

5. ההנמקה שסיפק בית המשפט לדחיית בקשת העיון וגישת הציבור ל"החלטות טכניות" נחזית כהוראה של בית המשפט, שאינה "לפי חוק", והיא מעלה חשש של פגיעה בזכות חוקתית – זכות העיון - כפי שנקבעה בתקנה 2(ב) לתקנות העיון ובפסה"ד בתיק **האגודה לזכויות האזרח נ שר המשפטים הנ"ל**.

6. יתרה מכך, בית המשפט העליון אינו נוהג על פי האבחנה הנ"ל בין "החלטות מהותיות" לבין "החלטות טכניות". בית המשפט העליון מפרסם את כל החלטותיו, בין אם הן "מהותיות" ובין אם הן "טכניות", ובכללן סדרה ארוכה של החלטות שכל תכנן מילה אחת: "כמבוקש".

7. ספק אם האבחנה הנ"ל בין החלטות "מהותיות" לבין החלטות "טכניות" תואמת את הרציונל של זכות העיון. "החלטות טכניות" רבות נוגעות לסדרי הדין, ולכן חשיבותן רבה לעניין קיום הזכות להליך ראוי בהליך הפלילי, ומתוך כך - לאמון הציבור בהתנהלות ההליך באופן התואם את הזכות להליך ראוי.

8. זאת ועוד – סדרה ארוכה של דוגמאות מתעדת "החלטות מהותיות" בתיקים שונים של בתי המשפט, כולל פסקי דין, שניתנו "בהחלטות בפתקית".

9. מתוך כך, עולה החשש, שמניעת הגישה לעיון ב"החלטות בפתקית", בפרט בתיק בעל חשיבות ציבורית כתיק דנן, היא מעשה שרירותי וגתמני של בית המשפט, שאינו עומד בקנה אחד עם החיקוק ועם ההלכה המחייבת. התנהלות מסוג זה עלולה גם להעלות ספקות ביחס לשלטון החוק ושיטת המשפט הנהוגה בישראל.

10. לפיכך מתבקש בית המשפט להבהיר:

(א) האם קיים איסור פרסום על פי דין ביחס ל"החלטות הטכניות" בתיק דנן, שאינן מופיעות במערכת נט-המשפט-גישת הציבור?

(ב) ככל שאין איסור פרסום על פי דין ביחס ל"החלטות הטכניות" בתיק דנן, מהו הבסיס החוקי למניעת גישת הציבור ל"החלטות הטכניות"?

תאריך: 17 ליוני, 2020

ד"ר יוסף צרניק - מבקש העיון
Human Rights Alert NGO

In the Jerusalem District Court

67104-01-20

In RE:

Joseph Zernik, PhD, Human Rights Alert NGO

Requester of Inspection

Parties in the court file:

State of Israel

Prosecutor

1. Benjamin Netanyahu
2. Shaul Elovitch
3. Iris Elovich
4. Arnon Moses

Defendants

Request for clarification and reasoning in June 14, 2020 decision (Request 41)

Requester of Inspection, Joseph Zernik, PhD, files herein his request for clarification and reasoning, referenced above:

1. Requester, who is neither an attorney, nor a legal scholar, filed his request to inspect (No 41), pertaining to decisions in instant court file, which are not lawfully prohibited for publication. Requester claimed that the majority of the decisions in instant court file, which is listed as not sealed, “open to the public”, have not been published in Net-HaMishpat – public access system. The request provided justification in law and in binding precedent.

The *Regulations of the Courts – Inspection of Court Files* (2003), Regulation 2(b) says:

“Any person is permitted to inspect decisions, which are not lawfully prohibited for publication”.

The 2009 Judgment by Supreme Court Presiding Justice Dorit Beinisch in *Association for Civil Rights in Israel v Minister of Justice* 5917/97, further construes:

“Regulation 2(b) expands the public’s right to inspect without any requirement for filing a request in court. However – only pertaining to court decisions, and only pertaining to such that are now lawfully prohibited for publication. The regulation provides:

“2(b) Any person is permitted to inspect decisions, which are not lawfully prohibited for publication”.

With the passage of time, material changes have taken place in the manner in which court decisions and judgments are published, and access to them. Today, most court decisions and judgments are published in the Judicial Authority’s internet site, so that they are accessible for any person’s inspection on an ongoing basis, subject to limits provided by law.” [underline added - jz]

2. Requester also spelled out in his request that the binding precedent in Paragraph 17 of Supreme Court Presiding Justice Beinisch Judgment in *Association for Civil Right v Minister of Justice* further declares, that the right to inspect holds the status of constitutional norm, and its high significance for public trust in the court, in the administration of justice and finding the truth:

“The principle of public hearing is a fundamental principle in any democratic regime. It holds a constitutional, supra-statutory position in our legal system, and its significance and centrality are beyond dispute... Upholding the principle of public hearing “holds, as is widely known, one of the key safeguards for validity of the judicial process, both in the administration of justice and finding the truth, in theory and practice, and in maintaining the appearance of justice for the public at large...”... Public hearing is a hallmark of the justice system in a democratic society... permitting critical review [of the courts – jz]... permitting transparency, openness, and public scrutiny... a prerequisite for validity of the entire justice system and public trust in it...”

3. The June 14, 2020 court decision in Request 41, referenced above, confirms Requester's claim that public access in Net-HaMishpat system is denied to most decisions in instant court file. Regardless, the decision denied the request to inspect, reasoning in its core: "The rule pertaining to "public hearing", which is established in Article 3 of Base-Law: The Judiciary pertains to court process, including the process in instant court file, and based on such rule, requesters and others are permitted to inspect court decisions, which are periodically published. At the same time, there is a distinction between material decisions, relative to which there is a publication requirement, and technical decisions, which are typically rendered as 'post-it decisions', relative to which there is no publication requirement."
4. Article 3 of Base-Law: The Judiciary says: "The courts shall conduct public hearing, unless it was otherwise provided by law, or otherwise ordered by the court pursuant to the law."
5. The reasoning, which was provided by the Court for denying the request to inspect and public access to "technical decisions, is perceived as a court order, which is not "pursuant to the law", and it raises concern of violating a constitutional right – the Right to Inspect – as defined in *The Regulations of the Courts – Inspection of Court Files* (2003), Regulation 2(b) and in *Association for Civil Rights in Israel v Minister of Justice* 5917/97, referenced above.
6. Moreover, the Supreme Court does not follow the above quoted distinction between "material decisions" and "technical decisions" and publishes all its decisions, both "material" and "technical", including a large number of one-word decisions: "Granted".
7. It is doubted that such distinction between "material" and "technical" decisions is consistent with the rationale of the Right to Inspect. Many "technical decisions" pertain to court procedure, and therefore are pertinent to the safeguard of Due Process in criminal trial and public trust in conduct that complies with the right for Due Process.
8. Moreover, numerous examples in various court files document that the courts often render "material decisions", including judgments, in 'post-it decisions'.
9. Therefore, concern is raised that denial of public access to 'post-it decisions' amounts to arbitrary and capricious conduct by the Court, which is out of compliance with the law and binding precedent. Such conduct by the Court may also raise concerns pertaining to the Rule of Law and the nature of the justice system of the State of Israel.
10. Therefore, the Court is requested to clarify:
 - a) Is there a lawful prohibition of publication, pertaining to the "technical decisions" in instant court file, which fail to appear in Net-HaMishpat – public access system?
 - b) In case that there is no lawful publication prohibition, pertaining to the "technical decisions" in instant court file, what is the legal foundation for denying public access to the "technical decisions" in instant court file?

Date: June 17, 2020

Joseph Zernik, PhD - Requester of Inspection
Human Rights Alert – NGO